

KIEKVIENOS DIENOS PAŠTA ŠIAME MĖNESYJ YRA DIDELĖ VILTIS "LAISVEI". NELEISKIT MUMS NUSIMINTI NAUJOM PRENUMERATOM!
"LAISVĖ" ŠI MĖNESI TIK \$5.00 METAM, \$2.50 PUSEI METŲ, \$1.00 TRIM MĖNESIAM NAUJIEM SKAITYTOJAM.

KRISLAI

Suktybės Sporte.
Vis del Karo.
Gera Karikatūra.
Wilsoniškis Idealizmas.

Rašo A. Z.

Vėl kyla skandalas delei papirkimo "baseball" sporto žaidėjų, prasidedant šiam žaisliui tarpe Giants ir Senators grupių, Washington. Keliami aikštėn 1903 metų papirkėjimas žaidėjų. Taikoma smūgis komisieriumi Landis.

Kyšiai, papirkėjimai ir suktybės neišvengiamos tokiame sporte, kuris palaikomas del pelno. Kur dalykai rišasi su kapitalistiniu pelnagrobavimu, ten paprastai turi būti ir suktybės. Reikia, prie kapitalistinės sistemos žmonės negali nei sporto švaraus turėti.

Orlaivinkystės istorijoje naujas įvykis tapo užrašytas, kuomet pereitą pėnyčia Ohio valstijoje nedidelis armijos balūninis orlaivis, diržablis, nunešė aeroplaną 2,000 pėdų augštumon ir paleido jį iš ten. Aeroplanas (sparnuotas orlaivis) tuomet skrido savo spēka. Militaristai džiaugiasi, kad dabar laike karo bus galima prsekmingiau atlikti bombardavimą iš oro.

Viskas daroma vis del to prakeikto karo. Ruošiamasi prie jo visokiais būdais.

Garsindami savo kandidata Coolidge'u, republikonai vartoja obalsi: "Laikykitės šaltai su Coolidge'um."

Karikatūristas Suvanto nupiešė paveikslą "Daily Worker'ui", atvaizdinant sodną naktį, šalčio laiku, kur ant suolo sėdi trys bedarbiai, susitraukę, sušalę, o prieš juos pastatyta didelė afišos lenta su Coolidge'aus kreiva burna ir užraš "Keep Cool with Coolidge."

Reikia pripažinti, kad republikonai bent vieną obalsį turi gerą. Nes prie jų valdžios daugelis bedarbių sušals.

Davis, demokratų kandidatas į prezidentus, kalbėdamas Princetone pereitą pėnyčia, užtikrino piliečiams, kad Amerika sėdės ginklu konferencijose Europoj, jeigu jis bus išrinktas. Jis pasididžiavoiančiai pareiškė gražinsias buvusio prezidento Wilsono idealizma. Nenuostabu, kad jis mažiausia balsu gauna šiandieniniame balsavime. Ko, ko, bet jau wilsoniško idealizmo, tai didžiama amerikoniško bjo, kaip tas katalikų velnias kryžiaus.

NEPAMIRSKIT AM. DARB. PARTIJOS VAJAS

Darbininkų Partijos kampanijos komitetas prašo draugų rinkti aukas rinkimų vajui visur, kur tik galima: koncertuose, susirinkimuose, privatiuose draugų suėjimuose ir t. p. Aukus siųsti Darbininkų Partijos Kampanijos Komitetui — Workers Party Campaign Committee, 210 East 12 St., New York City. Čekius išrašyti vardu izdininko Charles Krumbein.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
Išeina Kasdien Apart Nedėldieniu.

LAISVE

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykites! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

No. 239

TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Panedėlis, 6 d. Spalių (October), 1924 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XIV, Dienraščio VI

AMERIKONAI DŽIAUGIASI GAVĘ GELEŽIES LAUKUS IŠ SOV. RUSIJOS

Harriman Kompanija iš New Yorko
Laimėjo Konkurenciją su Kitomis Šalimis

Maskva. — Po didelės kelių mėnesių kovos konkurencijoj su Britanija, Vokietija, Francūzija ir Olandija, amerikoniškai laimėjo svarbias geležies koncesijas iš Rusijos, gaudami Gruzijoj gausius rūdos šaltinius laukus. Sako, Gruzijos ir Rusijos valdžios principė priėmė amerikoniškas išlygas ir dabar liko tik išdirbti smulkmenas kontraktą del keliolikos milijonų dolerių, užimant 25 metus.

Kontraktas suteiks amerikoniškas monopoliją eksporto geležies iš Rusijos,

o laukai, įrašyti sutartyje, susideda iš 10,000 akrų. Pasiskaitliuojama, kad juose randasi 100,000,000 tonų geležies, kurios pakaksia visam pasauliui per pusę šimtmečio.

Kontrakte įeina pastatymas prieplaukų, parankumai uoste, geležkelių stotys ir abelnai pagerinimai miestelyje Poti, prie Juodųjų Jūrų. Prie Sovietų inžinierių kasyklos dabar išduoda 500,000 tonų geležies kasmet, bet amerikoniškai padarys ją po 1,000,000 tonų.

KONFISKUOT HOHENZOLLERNŲ NUOSAVYBĘ! —REIKALAUJA VOKIETIJOS KOMUNISTAI

Sustabdyt' Kaizeriniam Mėnesines Pensijas,
Jei Komunistų Projektas Taps Įstatymu

Berlynas. — Hohenzollernų šeimos Prūsijoj gaus paprastas bedarbių aukas, kaip ir kiti bedarbiai darbininkai, vietoj didelių mėnesinių pensijų, kurias jie dabar ima, jei komunistų pateiktas seimui projektas taps įstatymu.

Projekto biliuje toliaus

reikalaujama, kad visa Hohenzollernų nuosavybė būtų konfiskuota; kad jų visi palociai ir dvarai būtų paversti į vaikų auklėtuves, kindergartenus, bei namus del paliegėlių kareivių.

Komunistai reikalauja sustabdyti visas pensijas kaizeriniam, negyvenantiems Prūsijoj.

GRĄSINA POGROMU DAINININKUI MacCORMICKUI

Londonas. — Garsusis tenoras MacCormick Londone rengėsi prie pirmo koncerto po dešimties metų. Koncertui diena paskirta 5 spalio, bet išvakaryje gauta galybės grąsinančių laiškų, vadinant jį renegatu, išsigimėliu angliu, niekšu svetimšaliu, ir dar aršesniais vardais, kurių nei į spaudą ne-

galima dėti. Patariama jam nepasirodyti ant estrados, jeigu jis nori išvengti nemalonumų.

MacCormick labai susirūpino delei to. Sako: "Aš visiškai nepaisyčiau, jeigu mane mėtytų supuvusiais kiaušiniiais, arba sugedusiais vaisiais, bet man baisu, kad jie nepradėtų svaidyti plytomis."

TA PATI MOKESTIS IR UŽ VIRSLAIKĮ.

Vengrijos valdžios patvarkymu, nustatyta 42 valandos darbo savaitėje augštesnio laipsnio valdžios darbininkams ir 48 valandos savaitėje žemesnio laipsnio samdiniam, taipgi už virslaiškį mokestis bus ta pati, nepadidinta.

GORKIS SVEIKSTA.

Tai Maksim Gorki dar nemiršta. Sulyg naujausių pranešimų iš Italijos, jis pribuvo į Sorento su savo sūnum ir sūnaus pačia. Sako, jis rašo naują novelę ir nuolat vaikštinėja. Iš Berlyno buvo pranešimų pirmiau, kad Gorkis randasi arti mirties.

Stambusis Kapitalas Dirbtinu Pagerinimu Gelzkelių Industrijos Padeda Coolidge'ui Laimėti Rinkimuose

Užsakyta Padirbti Daug Naujų Vagonų, Garvežių ir Bėgių, Gerinanties prie Darbininkų Balsų

Kad užtikrinti Coolidge'io išrinkimą į prezidentus, stambusis kapitalas suriktavo geležkelių industriją, davė didelius užsakymus, paeinančius nuo Wallstryčio, padirbti daugiau naujų garvežių ir bėgių. Tas viskas, žinoma, tai republikonų partijos bušnjimas neesancio "gerbūvio". Girdi, jie suteiks darbininkams senovinę pilną "dinerkę" maisto pietums, ir ve jau tas "gerbūvis" prasideda. Tačiau, be jokios abejonės, kaip tik pasibaigs rinkimai, kartu pasibaigs ir šis lalkinas, tyčia padarytas pagerėjimas geležkelių industrijoj.

Gelezkelių viršininkai jau pradėjo pildyti šiuos užsakymus. Illinois Central geležkelių kompanija užsakė 35 didelius garvežius, 6,200 vagonų ir 60,000 tonų bėgių; Pennsylvania geležk. kompanija užsakė 10,000 vagonų, reikalaujant 100,000 tonų plieno ir 200,000 tonų bėgių; Texas & Pacific komp. — 2,000 vagonų; Missouri Pacific, 50 garvežių. Pasitarimuose delei kitų užsakymų įeina New York Central geležk., 170,000 tonų bėgių; Chesapeake & Ohio, 2,000 vagonų; St. Louis & Southwestern, 1,000 vagonų; St. Louis & San Francisco, 8,000 vagonų; Reading, 3,000 vagonų ir 15,000 iki 20,000 tonų bėgių; Southern, 3,000 vagonų ir 50 garvežių; Baltimore & Ohio, Santa Fe ir Lehigh Valley geležkelių tikimasi, ita ke didelius užsakymus.

Tai kaip visi apindinti vien žali Amerikos stambusis kapitalas, kuomet jis mata

reikalą ir naudą išrinkime savo plauko žmogaus prezidentu. Wallstrytas jau gerai žino, kad išrinkus Coolidge'į prezidentu, visi tie milijonai dolerių, išleisti bušnjimui jo kampanijos, sugrįš su desimteriopu pelnu.

Amerikos Vaikai Reikalauja Pašelpo

Avalai reikalingi vaikams Kanawha klonyje, Vakarinijoje Virginijoje, kad jie galėtų eiti mokyklon šią žiemą. Drabužėliai taipgi reikalingi.

Vaikų tėvai yra unijistai mainieriai, pavartyti nuo darbo, kuomet kasyklų savininkai atsisakė priimti Jacksonvilje padarytą nacionalę sutartį, taipgi nusprendė nukapot' algas iki bado laipsnio. Seimynos tapo išmėtytos iš kompanijos namų ir veikiausiai jom prisiėis žiemavoti iš audeklo padarytose šėtrose.

Dabar distrikto viršininkai grąšina areštavimu tėvų, jeigu jų vaikučiai neis mokyklon. Viršininkai, žinoma, yra po kompanijos įtekme. Tėvai neturi pinigų mokyklos rankvedžiams, knygomis ir avalams bei drabužiams, kurie reikalingi aprenjimui vaikų kasdieniam lankymui mokyklos.

Moterų unijos lygos (Women's Union Label League) prezidentė, C. Jarrett, perduos pinigų, avulų, drabužėlių bei kitus daiktus, kurie bus siunčiami šitų nelaimingų angliakasių berniukams bei mergaitėms. Moterų drabužėliai taip pat yra pageidaujami, kadangi daugelis mainierių moterų neturi kuo apsirngti. Siuntiniams adresas sekančias: Mrs. Jarrett, care of The West Virginia Federationist, 18 Alderson St., Charleston, W. Va.

VALDŽIA ŠELPIA BEDARBIUS.

Čecho-Slovakijoje socialės pašelpo ministerija raportuoja, kad liepos mėnesyje, 1924 m., 12,600 ypatų visoje respublikoje gavo bedarbių pašelpą. Birželio mėnesyje 1923 m., valdžia tiesioginiai davė pagelbą 19,200 ypatų ir 77,232 ypatom liepos mėnesyje, 1923 m. Ir tokia pašelpa žinoma, buvo tik lašas jūroj, sulyginus su bedarbių skaitlingumu.

ŠILKO FABRIKANTUS REMIA IR KITŲ MIESTŲ TEISMAI

Todel Darbininkai iš Kitų Miestų Privalo Labiau Remti Streikierius

Neleidžia streikieriams susirinkti, nepaisant paliuosavimo drg. Wicks nuo prakalbų.

Paterson, N. J. — Patersono policija sakė, kad jeigu drg. Wicks nekaltėtu streikierių masiniuose susirinkimuose, tai streikieriams leistų susirinkti. Tas policijos pasakymas šiandien, spalio 2 d., buvo išbandytas. Komitetas buvo nusiustas pas "čyfa" su pranešimu, kad Wickso prašymas paliuosuoti nuo kalbėjimo priimtas ir sulyg pirmesnio policijos pareiškimo, streikieriams tuojaus turi būti leista susirinkti, bet ką gi policija atskakė? Čyfas liepė laukti pamedelio. Sako, gal aš tą syk jum pranešiu. Tas parodo, kad čia ne Wicks'as jiem apeina, bet jiem apeina bosams pasitarnauti. Šitą val-

džios politiką drg. Wicks senai permatė ir todėl pasiūlė priimti savo pasitraukimą, idant parodyti valdžios tikrą veidą. Nors šitas valdžios pasitarnavimas bosams daug bledies atneš streikui, bet streikieriai rengia naujus būdus, idant priversti streiką prie pergales. Prieš streiką įeina ne tik Patersono valstybinės įstaigos, bet ir kitų miestų teismai. Jūs girdėsite, kad Jersey City mieste bus Patersono streikierių teismas pamedėly. Jersey City mieste bus indžionkšiniai svarstomi prieš Patersono streikierius ir policiją. Patersono policiją ir fabrikantų remia kitų miestų teismai ir kitų miestų fabrikantai, todėl ir Patersono darbininkus turėtų remti kitų miestų darbininkai.

Aleksoto Gojalis.

ALIEJAUS ŠMUGELNINKAS BUVO TAIKOMAS Į AUGŠCIAUSIO TEISMO SUOLA

Prezidentas Hardingas Norėjo Padaryti Teisėją iš Susitapsio Aliejaus Šmugeliu Ministerio Fall

Washington. — Federuotos spaudos surinktom informacijom sužinota, kad miręs Amerikos prezidentas Harding stengėsi įtudyti Augščiausio Teismo kedėn prasišmugeliavusį aliejum ir už tai pašalintą ministerį Fall. Tatai patvirtina iškarpos iš New Yorko laikraščiu, sausio 3 d., 1923 m., kur atspausdinta Hardingo pareiškimai, jog toji šilta vietelė tikrai buvo pasiulyta Fall'ui. Vienok Fall pats atsisakė ir nusprendė verčiau apsišventi savo dvarė, ant tikės. Šis dalykas dėjosį apie 9 mėnesiai po tam kaip tanė senate priimta rezoliucija tyrinėjimui nelegališko išnuomavimo valdžios aliejaus žemės. Tai buvo tada, kuomet buržuazinė spauda rašė kad Fall "nasitraukia" iš kabineto tikslu, kad būti advokatu Sinclair Aliejaus kompanijai.

Fall nedrįso atsistėti ant Augščiausio Teismo suola;

SENAS AMŽIUS JAM NIEKO NEREIŠKIA

Boston. — David Butterfield, 85 metų amžiaus, padavė peticiją teisėjui McCoolo, Suffolk apskrificio teisme, reikalaujant, kad jis būtų paskirtas globotoju sena pačios nejudinamojo turto, kadangi jina esanti per-

jis žinojo, kad jo suktybės išeis į viršų ir kad tuomet bus smūgis visai teisėju miniai, pradadant nuo Bill Taft iki paskutiniam distrikto federaliui teisėjui. Be to, jis žinojo, jog kas nors suras, kad jis jau buvo demokratišku federaliu teisėju Naujojoj Meksikoj, taipgi, kad jį prezidentas Cleveland išspyrė iš tos vietos, kuomet Fall šovė į advokata ties savo teismabučio durimis.

Reikia, jeigu ne tyrinėjimai aliejaus skandalo, Fall būtų gavęs teisėjo karuną, atsisėdes Augščiausio Teismo suolan ir diktavęs piliečiam "teisingumą", atmesdamas kongreso patvarkymus ir mindamas po koju beturčių piliečių reikalavimus.

DESRUKEM ir KUMPIAIS buvo sveikinamas generalas Hindenburg pereitime ketverge, apvaikščiojant jo gimimo diena, Vokietijoj. Jis turi jau 77 metus.

seną prižiūrėti tatai. Ji turi 84 metus. Peticionierius taipgi prašo būti paskirtu globotoju sūnaus George, 60 metų, pamatuodamas savo reikalavimą tuomi, kad sūnus esąs labai išlaidus. Peticijai priešinasi ir pati ir sūnus.

FARMERIAMS NAUJASIS ROJUS

Keli mėnesiai atgal jūs labai daug girdėjote apie vargus Amerikos fermerių. Laikraščiai visomis p... kampėmis taip ir žaunijo, kad mūsų žemdirbystė velnias parinko. O ar girdite ką nors dabar apie fermerių nelaimes? Nieko, amžina tyła viešpatauja ten, kur dar taip nesenai kalnai buvo verčiami.

O priežastis tame, kad naujas 'rojus' mūsų fermeriams staiga užėjo. Andai skaitėme apie du milijonų subankrutavusių fermerių pereitais metais, šiandien nenutrūksta raportai apie farmų produktų pakilimą vienu bilionu dolerių per vlenus šiuos metus. O jei tu... mi da nepasitenkinate, tai gaunate kitą palyginimą, būtent, kad Amerikos žemės ūkis pakilo nuo kone dešimt... ties bilijon dolerių 1913 metais iki septyniolikos bilijon dolerių 1924 m. Argi mes nepraturtėjome per vieną... tiktai dešimtmetį? O mes nieko apie tai nežinojome, kol neatėjo šalies prezidento rinkimai!

Bet nereikia įsivaizdinti, kad tiktai sapne naujasis 'rojus' fermeriams tesiranda. Tai tikra teisybė. Ir štai faktai: kviečiai pabrango 35 centais ant bušelio, kornai 37c., avižos 10c., rugiai net 52 centais! O tuo... tpu gazolinas, kurio tiek daug fermeriai išjuzina del savo fordukų, atpigio taip, kad toks pigus nebuvo per... visą paskutinį dešimtmetį. Ar tai ne aukštinė gadyne išaušo del fermerių! Žinoma, del tų, kurie turi del par... davimo šimtus ir tūkstančius bušelių kviečių, avižų, kornų ir rugių. Taip pat del tų, kurie turi ne tik fordukus... j miestą nuvažiuoti, bet ir fordinus traktorius, pigiu gazolinu varomus. Būtent šitiems pasiturintiems far... meriams išaušo nauja gadyne. Kada kornai ir kviečiai buvo pigūs, tai už tuos buozės šaukė ir visi mūsų buržu... aziniai laikraščiai. Kaip greitai jiems laikai pagerėjo, taip greitai nutilo uldavė baltieji karveliai! O grūdai pabrango todėl, kad republikonų partija, kurios ranko... se šiandien yra valdžios vadėlės, nori laimėti rinkimus. Grūdų kainas pakėlė bankieriai marketų karaliai, kad uždaryti burną prieš rinkimus tiems buožiniams far... meriams.

O kas paiso vargingųjų fermerių, kuriems grūdų pabrangimas tiktai tiek reiškia, kad jie turi už juos brangiau mokėti, pirkdami savo vištoms! Tie ir dabar tebeverkia, bet mažai kas jų balsą tegirdi, nes jie neturi savo spaudos. Jie gali paspringti karčiomis asaromis ir kam čia galvoj. Argi jie negali nešdintis į mies... tus ir stoti į bedarbio proletariato armiją? O! nereikia nusiminti: tie vargšai surado sau naują maižiešių, kuris žada visus ubagus dvasioj ir kišeniuje išvesti iš namų nevalios. Juomi yra republikonas politikierius ir sąmoningas buržuazinis šarlatanai, ponas Robert La Follette. Jis žada nususiems fermeriams ir desperacijoj skęstantiems smulkiesiems biznieriems sugražinti "skaisčių" praeitį, kada didžiųjų trustų da nebuvo ir kada milžiniškosios korporacijos neturėjo apžiojusios šalies ekonominio gyvenimo. Ponas La Follette ketina istorijos ratą pasukti atgal ir sugrauti iš pat pamatų pramonės koncentraciją ir centralizaciją.

Ir jis gauna daug pasekėjų. Kad sulaikius varginguosius fermerius ir darbininkus nuo revoliucinio veikimo, nuo kovos už valdžios galią ir pramonės kontrolę, tai j La Follette vežimą susilipo nesuskaitomai tuzinai buržuazinių politikierių ir darbo unijų biurokratai. Ap... siputoję jie šaukia, kad La Follette ištikrųjų yra naujasis Maižiešius.

Pamatysite, praeis rinkimai ir vėl girdėsite tiktai verkmsus ir nusiskundimą.

A. B.

TRUPINIAI

"Naujienos" labai smarkiai traukiasi atgal Gruzijos klausimu. Jos dabar atvirai sako, kad tos žinios, kurias jos skelbė apie Gruzijos įvykius, buvo imtos iš joms pačioms žinomų melagingų šaltinių. Bet, girdi, visgi jose buvo mažytis grū...

delis ir teisybės. Mes sakome, kad tose žiniose, kurias skelbia "N.", nėra nė grūdelio teisybės. Gruzijos liaudis nesukilo prieš Sovietų valdžią. Ta baisioji "revoliucija", kurią taip pūtė Chicago's "Tribune" ir "N.", buvo tiktai menševikų banditų darbas. Už tai jie gavo kailin nuo Gruzijos vald... tiečių ir darbininkų.

Salietis.

SPALIE "LAISVĖS" MENUO Gankit "Laisvė" Skaitytojų.

APŽVALGA

"VILNIS" IR MONTVIDO-ANTONOVO "GARBE".

"Vilnis", ADP. L.S. organas, irgi teisme. Ją apskundė pagarsėjęs dr. Montvidas-Antonovas. Reikalauja \$100,000 už "garbės nuplėšimą". Idomu, kaip dar kas gali "nuplėšti garbę" Montvidui-Antonovui.

Tuo pačiu tarpu teisman patrauktas ir dr. Montvidas-Antonovas. Jį skundžia Mykolas Jančius. Nori per teismą atgriebti \$5,541 su nuošimčiais. Pinigus Jančius Montvidui sakosi paskolines 1919 metais; "teisingasis" dr. Montvidas-Antonovas neduodąs Jančiui nei sumos nei procentų.

Montvido "apšmeizimas" iš "Vilnies" pusės, žinoma, tai muilo burbulas. Nors pati byla ir padarys didelį išlaidų tam darbininkų laikraščiu. Veikiausiai nei pats Montvidas-Antonovas nesitiki teisme nieko laimėti. Bet kol kas bus ar nebus, o "Vilnis" besigindama nuo užpuoliko turės advokatai pakloti šimtus ir tūkstančius dolerių. Vyriausias Montvido-Antonovo tikslas juk ir yra "subankrutyti" komunistinę "Vilnį". Tame užsimojime ant "Vilnies" už Montvido-Antonovo pečių stovi ir smalvirių "Naujienos". Ir tai jau ne pirmas pasikėsinimas ant "Vilnies" iš pusės naujieniškių, geltonųjų driechų, Savo laiku traukė teisman "Vilnį" ir pats "Naujienu" Grigas su Jurgelioniu. "Socialistai" "Grigojienų" advokatai norėjo iš "Vilnies" \$100,000, bet nei prielankiam sau teisme absoliučiai nieko nepesė: skundas per daug buvo žioplus.

Kunigas Petkus su klerikalais kėsinasi pasmaugti "Laisvę". Dr. Montvidas-Antonovas su savo "socialistiniais" sebrais Grigais ir Jurgiu-Lordais spiriasi "Vilnį" šaukšte vandens prigirdyti. Bet Amerikos lietuviai darbininkai to nedaleis. Anglai sako: žmogus, kuris gyvena stikliniame name, neturėtų akmenimis laidyti į kitus. Montvidas su savo stikline "garbe" turėtų vengti teismų. Nes teismuose liudininkai galės iškelti aikštėn apie Montvidą-Antonovą tokių dalykėlių, apie kuriuos gal ir jis pats jau yra "pamiršęs".

ATVIRAI UŽ SKĖSĀPES. "Vienybė" kas kartą vis aiškiau palaiko skebus. Irodysime jos pačios žodžiais: "darbininkui yra geriau dirbti (jei darbo sąlygos tokios pat) neunijavoje šapoje, kur uždirba porą šimtų daugiau ant metų, negu unijavoje, kur jo uždarbis per metus mažesnis."

Tokį skebinės išminties perlą pasako "Vienybė" apie Baltimorės yaku, kurį veda Amalgameitų Rubsiųvių Unija. Amalgameitų Unija gėda pastangas, kad suorganizuot ten visus adatos darbininkus į uniją. "Vienybė" gi galvą guldė už lietuviškas skebšapes bei "skebaracijas".

Kalbant apie "aidonius" skebšapių darbininkų uždarbius, "Vienybė" gūdriai pamir...

šta, kad skebšapė nėra tokios pat sąlygos, kaip unijinės dirbtuvės. Skebšapės darbininkas turi trečdaliu arba pusiau pigiau dirbti, negu unijinės šapos darbininkas; jis verčiamas dirbti ir ilgesnį darbo laiką už žymiai menkesnę algą.

Kada nėra karštos darbymės, tiesa, skebšapės turi daugiau darbų, negu unijinės dirbtuvės. Mat, unijinėse dirbtuvėse bosai turi kur kas brangiau darbininkams mokėti ir tai už trumpesnės darbo valandas.

Bet jeigu unijinių dirbtuvių visai nebūtų, tai skebšapės dar gryniau nertų kailį neorganizuotiem darbininkam. Šiek tiek žmoniškiau jos elgtasi su darbininkais, bijodamos, kad jie nepabėgtų arba nesusiburtų į uniją.

Kad skebšapiniai vergai pavertžia darbą nuo unijistų, tai daugiausiai kalti patys skebšapinkai ir jų pakalikai, tokie, kaip, pav., "Vienybė".

Jeigu "Vienybė" būtų unijos

užtarėja, o ne priešininkė, jinais agituotų skebšapių darbininkus organizuotis į uniją.

Jeigu visose arba didelėj didžiūmoj dirbtuvių būtų unija, tai unijistam netektų taip ilgai be darbo bastytis, kaip dabar.

Unijistai tai turi iš paskutiniųjų stengtis, kad organizuot uniją visose dirbtuvėse, kurios iki šiol buvo skebinės.

Tuom unijistai apsaugotų ne tik savo darbą, bet ir žmonišką darbo sąlygas.

Bet prieš įvedimą unijos į šapas, ypač į "tautiskas", "Vienybė" kaip tik ir varo kampaniją, vadindama (šiamė atsitikime Amalgameitų) uniją "suakmenėjusia", "subiurokratėjusia"; įkalbinėdama, būk "unija traukia iš darbininkų uždarbio pinigų, nieko darbininkam neduodama."

"Skebaracijų" birbynė.

UNIJA—APSAUGA.

Unija yra pirmutinė darbininkų apsauga. Su organizuota, unijine darbininkų spēka bosai priversti skaitytis; negali, kaip "boles", saualikiškai unijistus spardyti. Su neunijistais gi bosai turi palaidas rankas, engia juos be galo, be krasto ir vis dar "oriop", o kad tik kiek von lauk.

KAIP AŠ TAPAU BEDIUVIU

I.

Kiekvienam iš mūsų, kurie gimėm ir augom Lietuvos kaimuose, yra gerai pažįstamas biedno kaimiečio sūnaus bei dukters mokslas. Gerai atsimeņu, kaip ėjau tuos "mokslus". Motina viena koja mindama kalvaratą (ratelį), prie kitos priūšius virvutę supa lopšį; o prie šalies mane pasisodinus mokiną skaityti mišiu maldas. Tai buvo paskutinė diena "mokyklos". Mat, kaip tik jis išėjo, aš tuojaus įsikraučiau į knygynėlį. Bet nieko aš ten nelaimėjau. Nepaisant, kad knygų ir knygelių buvo apie 20 egzempliorių, bet katrą tik praskleidžiau, visose kritikavo bažnyčias, dievą, kunigus ir tt. Po valandos laiko, visos — buvo "perskaitytos", o mano katalikiški nervai dar labiau įsįtempė. Kad tą viską užmiršti, ėjau apžiūrinėti miestą, ir vaikščiojau veik per dieną. Ir taip dienos bėgo per dvi savaites, kol gavau darbą.

Pradėjus dirbti, pasidarė kaip ir smagiau. Tikiu, gausiu 18 dolerių algos į mėnesį tai būsiu turtingas; juk Lietuvoj dirbdavau pas gaspadorių ištisus metus už 46 rublius, o maitintis reikėjo žaliais barščiais su bulvėmis; o čia mėsos kiek nori! Viskas būtų gerai, jei ne tas ilgesnis. Draugų neturiu, būtų gerai mokytis geriau skaityti, bet kur gausi tinkamo skaitymo? Pats nežinau, kaip ir kur gauti; brolio paprašysiu, duos bedievišką knygą. Na, manau sau, kaip bus, taip, skaitysiu kad ir bedieviškus raštus, tai ką gi jau padarysi; nueisiu išpažintis, pasisakyti kunigui ir viskas bus gerai. Ėmiau pratinti brolio, kad jis, perskaitęs laikraščius, atneštų man, ką jisai ir padarydavo. Atnešdavo "Keleivį" ir "Laisvę". Aš juos skaitydavau taip, kaip supraddavau: jeigu straipsnelis nepasibaigdavo viena špalta, bet nuo pusės antros špalto arba nukaltas į kitą puslapį, tai jau neberasdavau pabaigos. Kad ir atrodydavo, kad negali būt pabaiga, kadangi nepadaryta galutinai išvada, bet kad nežinočia visi "lygūs", visi "ponai", niekas jų nevaržo ir tt. Bet kartais kildavo kokis tai neaiškus nepasitenkinimas dvasiniai. Mat, čia

bažnyčios daug prasčiau atrodė, negu Lietuvoj; žmonės (su kuriais pirmose dienose teko susitikti) apie bažnyčias, apie dievą, kalba labai prastai. Žodžiu sakant, viskas nauja, nepaprasta. Kadangi brolis buvo tų laikų socialistų šalininku, tai jau turėjo ir bedievišką knygynėlį. Vieną dieną, eidamas darban, pasiūlė knygynėlio raktus. Kaip tik jis išėjo, aš tuojaus įsikraučiau į knygynėlį. Bet nieko aš ten nelaimėjau. Nepaisant, kad knygų ir knygelių buvo apie 20 egzempliorių, bet katrą tik praskleidžiau, visose kritikavo bažnyčias, dievą, kunigus ir tt. Po valandos laiko, visos — buvo "perskaitytos", o mano katalikiški nervai dar labiau įsįtempė. Kad tą viską užmiršti, ėjau apžiūrinėti miestą, ir vaikščiojau veik per dieną. Ir taip dienos bėgo per dvi savaites, kol gavau darbą.

Pradžią gyvenimo Amerikoje. 1913 metais, rugs, pabajogoj jau vaikščiojau su broliu po vieną palaimintą Amerikos didmiestį. Sykais jaučiausi labai gerai. Juk čia visi "lygūs", visi "ponai", niekas jų nevaržo ir tt. Bet kartais kildavo kokis tai neaiškus nepasitenkinimas dvasiniai. Mat, čia

Persilaužimo Laikas.

Taip besivargindamas liopusiu laiku su laikraščiais, pradėjau apsibrasti, ir užprenumeravau "Keleivį", vėliau "Kovą". "Kova" man patiko geriau už kitus tų laikų laikraščius, ir ją skaičiau iki jos nukryžiojimo. Juo daugiau skaičiau laikraščius ir daug naujo sužinojau apie kitus miestus, kitas šalis ir abelnai apie daug ka, ko pirmiau nebuvau nei girdėjęs, tuo daugiau turėjau patraukimo. Bet labiausia rūpėjo sužinoti, kas tose storose knygose yra rašoma? Ir jeigu ne tas ne labasis griekas, tai tuojaus skaitydavau ir jas. Atsimenu, kaip vieną subatą "Kovoje" skaičiau, kaip bjauriai Rockefellerio mušeikos Colorado valstioj žudė mainierius. Tas aprašymas buvo toks baisus, kad priešau prieš išvados: jeigu Rockefelleris gali žudyti ir žudo darbininkus tiktai todėl, kad pastarieji prašo didesnio duonos kashio, tai tur būt jis nebijo grieko? Prisiimčiau Lietuvos būožių elgimąsi su samdiniais, taipgi Panevėžio klebono kolones per pamokslą, kuriame jis vadino bernus ir mergas tinginiais, metikėliais ir liepė buožėms nesikioniot samdiniais, kuomet mes, samdiniai, jau ir taip buvom suspausti; tai čia ir pradėjo kilt abejonės: O gal tie bedieviški laikraščiai ir tiesą rašo, kad ponai ir kunigai susitarę išnaudoja ir spaudžia darbininkus? O jeigu taip, tai klausimas, ar yra toks dalykas, kaip griekas?

Dabar per kelias dienas vis norėjau išrišti tų sunkų klausimą, kuris taip netikėtai įsmigo į galvą, kad norėjau sužinoti, ar yra griekas kaip tokiis; ir pagaliau ar yra dievas? Po kelių dienų jau turėjau visą knygynėlį: "Ar yra dievas?" "Kodel aš netikiu į dievą?" "Inkvizicija", "Zemė ir kiti dangiški kūnai" ir kitokių. Dabar, beskaitydamas tas knygetes, atsidūriau, taip sakant, tarp kūjo ir priekalo. Tai buvo sunkiausias persilaužimo laikas. Faktai, privedimai, rodo kaip veidrody, kad visos bibliškos pasakos neišlaiko mažiausios kritikos. Juk niekas, nei ponai nei kunigai, ginantieji bibliją, neturi jokių faktų pamėmimui to visų; tik vis vaduodavosi tuo, kad niekas negali matyt, niekas negali žinot dievo būtybės ir jo miერიų. Jeigu taip, tai kaip gi kunigai žino jo tikslus? — klausdavau pats savęs.

Nuo čia tai ir pradėjau persitikrinti, kad skaityti laikraščius ir knygas nėra joks griekas. Toliau įsigijau socialistinio turinio knygų; galutinai persitikrinau, kas visoks tikėjimas į visokias pasakas yra niekas daugiau, kaip ponų ir kunigų išmislas, su kurio pagelba jie gali įjodinēt ant darbininkų sprando. Po kelių dienų, jau buvau socialistų kuopos nariu. Dabar tai, rodos, nusijinko nuo mano sąžinės kokis sunkus slogutis. Mat, dabar, taps socialistu, turėjau liuosas rankas ir sąžinę. Ne sykį, skaitant gerą knygą, manydavau sau: ir kvailas būdavau, kodel aš pirmiau bijojau skaityti? Juk gera knyga ar darbinikiškas laikraštis, tai vargšo darbininko mokykla, vienatinis šaltinis, iš kurio jis gali pasisemti apšvietos ir žinojimo. Kuopos susirinkimus lankydavau taip, kaip seniaus lankydavau bažnyčią. Susirinkimas man būdavo smagumo ir laiko praleidimo vieta. Mat, čia išgirsti įvairiais klausimais išsireikškimų ir diskusijų. Labai interesuodavo mane ir susirinkimais įvairiais klausimais išsireikškimų ir diskusijų. Labai interesuodavo mane ir susirinkimais įvairiais klausimais išsireikškimų ir diskusijų. Labai interesuodavo mane ir susirinkimais įvairiais klausimais išsireikškimų ir diskusijų.

Kuopa turi išrinkus komiteta, kurį rinkimui praparašėme latvio latinio vajuos ir prirašėme naujų narių. Vasaros metu toliau komisija davė gerų pasiūlymų. Iš VII Apskričio buvo pasiūlyta blanka su paveikslu bekojo d. Karsono, prašant aukų rinkinti. Paskirta du rinkiniai. Draugė Kudarauskienė jau antrojo sykiu renka tam nelaimingam žmogui aukas.

Kuopa turi išrinkus komiteta, kurį rinkimui praparašėme latvio latinio vajuos ir prirašėme naujų narių. Vasaros metu toliau komisija davė gerų pasiūlymų. Iš VII Apskričio buvo pasiūlyta blanka su paveikslu bekojo d. Karsono, prašant aukų rinkinti. Paskirta du rinkiniai. Draugė Kudarauskienė jau antrojo sykiu renka tam nelaimingam žmogui aukas.

Kuopa turi išrinkus komiteta, kurį rinkimui praparašėme latvio latinio vajuos ir prirašėme naujų narių. Vasaros metu toliau komisija davė gerų pasiūlymų. Iš VII Apskričio buvo pasiūlyta blanka su paveikslu bekojo d. Karsono, prašant aukų rinkinti. Paskirta du rinkiniai. Draugė Kudarauskienė jau antrojo sykiu renka tam nelaimingam žmogui aukas.

Kuopa turi išrinkus komiteta, kurį rinkimui praparašėme latvio latinio vajuos ir prirašėme naujų narių. Vasaros metu toliau komisija davė gerų pasiūlymų. Iš VII Apskričio buvo pasiūlyta blanka su paveikslu bekojo d. Karsono, prašant aukų rinkinti. Paskirta du rinkiniai. Draugė Kudarauskienė jau antrojo sykiu renka tam nelaimingam žmogui aukas.

Pradėjus diskutuoti apie organizavimą apšvietos organacijos LDLD, buvau didžiausios šaliminku, ir po kokio laiko suorganizavom kuopelę iš 6 narių. Šios organizacijos nariu buvau iki šiol, ir būsiu visados kol ji bus tokia gera ir naudinga, kaip iki šiol. Taipgi patariu būt jos nariu kiekvienam darbininkui.

Panovėžietis.

Negali Atsakyti nei į Vieną Klausimą

Vienas vaikas užklauso savo tėvo, kuris, beje, buvo labai šėvyras bažnyčios lankytojas, kaip toli nuo žemės yra dangus. Tėvas pamikčiojo, pamikčiojo ir galop prisipažino, kad jis nė mažiausio supratimo apie tai neturi.

Šituo savo klausimu mažas vaikas sukirtė ne tik seną parapijoną, bet visą katalikų bažnyčią. Pastaroji mokino savo avelę per kelius desėtus metų ir liepė jai rengtis po mirties apsigyventi tam klonyje amžių linksmybių, bet jina nepasakė (nes negalėjo pasakyti), kaip toli yra tasai krikščioniškas dangus.

Neigi patį bažnyčia žino, kur yra tasai jos skelbiamasis dangus. Dar daugiau, jina nežino, į ką panašus tas saif dangus yra, ir kas jam gyvena. Tai ar bereikia dešesnės veidmainystės? Per du tūkstančių metų geručių ir varu ragino žmones tikėti į tai, apie ką jina pati neturi nė mažiausio supratimo. Taigi nereikia nė stebėtis, kad vaikas nuvertė ant šono visą jos "mokslo" apie dangų.

Taip ir su visais kitais teologiniais klausimais. Paklausk parapijono arba nepaties klebono, kur ir kaip toli yra pekla ir gausi tų patį atsakymą, "nežinau". Tas parodo, kad visos tikėjimo yra viena didelė veidmainystė.

Liepa.

WORCESTER, MASS.

Rugsėjo 28 d. įvyko ALDLA 11 kuopos susirinkimas, kuriame tapo išrinkta specialė komisija iš trijų narių varymui naujo latinio vajuos ir prirašėme naujų narių. Vasaros metu toliau komisija davė gerų pasiūlymų. Iš VII Apskričio buvo pasiūlyta blanka su paveikslu bekojo d. Karsono, prašant aukų rinkinti. Paskirta du rinkiniai. Draugė Kudarauskienė jau antrojo sykiu renka tam nelaimingam žmogui aukas.

Kuopa turi išrinkus komiteta, kurį rinkimui praparašėme latvio latinio vajuos ir prirašėme naujų narių. Vasaros metu toliau komisija davė gerų pasiūlymų. Iš VII Apskričio buvo pasiūlyta blanka su paveikslu bekojo d. Karsono, prašant aukų rinkinti. Paskirta du rinkiniai. Draugė Kudarauskienė jau antrojo sykiu renka tam nelaimingam žmogui aukas.

Kuopa turi išrinkus komiteta, kurį rinkimui praparašėme latvio latinio vajuos ir prirašėme naujų narių. Vasaros metu toliau komisija davė gerų pasiūlymų. Iš VII Apskričio buvo pasiūlyta blanka su paveikslu bekojo d. Karsono, prašant aukų rinkinti. Paskirta du rinkiniai. Draugė Kudarauskienė jau antrojo sykiu renka tam nelaimingam žmogui aukas.

Kuopa turi išrinkus komiteta, kurį rinkimui praparašėme latvio latinio vajuos ir prirašėme naujų narių. Vasaros metu toliau komisija davė gerų pasiūlymų. Iš VII Apskričio buvo pasiūlyta blanka su paveikslu bekojo d. Karsono, prašant aukų rinkinti. Paskirta du rinkiniai. Draugė Kudarauskienė jau antrojo sykiu renka tam nelaimingam žmogui aukas.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

Visų Atydai.

Panedėlio vakare, 8 val. įvyks masinis susirinkimas, Stuyvesant Casino, 2nd Ave. prie 9th St., New York City. Šiame susirinkime kalbės d. Oliver Carlson, kuris tik ką sugrįžo iš Rusijos, išbuvęs Rusijoje 20 mėnesių. Jis buvo Jaunų Darbininkų Lygos atstovas į Jaunų Komunistų Internacionalo kongreso.

"Aido" Choro koncerte dainuos garsūs dainininkas G. Argentino.

Aidiečiam besiteiraujant apie geresnius dainininkus, gauta rekomendacija per vieną draugą, kad Argentino yra labai geras tenoras. Bet kaip patirti, kad jis geras? Besiderant, besiteiraujant apie jo atsižymėjimus, Argentino paduoda visą glėbį iš laikraščių ištraukų, kuriose jį lygina prie Martinello ir kitų garsių dainininkų. Pagaliau ir patys persitikirinome, nes jis 26 d. rugsėjo dainavo koncerte. Mes staciai stebėjome jo balsu ir džiaugėmės, kad mums pavyko tokį puikų dainininką gauti.

Taigi, aidiečiai jau persitikirino, kad Argentino yra geriausias dainininkas. Dabar turi progą persitikirinti visi vietos ir apylinkių lietuviai. Jie tą galės padaryti atsilankydami į Aido parengtą koncertą, kuris įvyks 12 d. spalio, Labor Lyceum svetainėje. Ten bus ir kiti geri dainininkai. Todel visi ir visos nepraleiskite šios puikios progos, atsilankykite į koncertą. Aidiečiai.

Dvi Aidietės Apsivedė.

21 d. rugsėjo apsisvedė Izabella Retekevičiūtė su Rupeika. I. Retekevičiūtė iš pat jaunystės prigulėjo Aido chore, buvo gyvuliuotoja ir turėjo gražų šoninį žinoma. Retekevičiūtė su Rupeika neapleis chora, nes taip ji pati pareiškė. Rupeika geras muzikantas ir iš to pragyvenimą daro.

2 d. spalio apsisvedė Mažilis su P. Šapaliute. Abu prigulėjo prie Aido choro ir kitu progresyvių organizacijų; ypač Šapaliūtė apie 9 metus dainuoja chore ir rūpestingai lanko namokas ir susirinkimus. Linkanti šiom porėlėm laimingo žeminiško gyvenimo, karštos meilės ir dirbt darbininkiška darbą dar smarkiau.

Senas Aidietis.

Pasidarius Po Miesta.

Ana nedėdieni. išdalinęs Am. Darbininkų Partijos išleistas lapelis rinkimų kampanijos tikslu. pasisukau į Driggs gatvę, ant kurios randasi rusu pravoslavu cerkvė.

Įeinu į vidų, apsidairau, suolu nėra, visi maldininkai cerkvės stovi stoti: cerkvė nemaža, tačiau, tu maldininku visai mažai, o juk Brooklyne rusų esama daug. Aaišku, kad rusai darbininkai jau spėjo suprasti religijos nenauda darbininku klasei, todėl ir nesilankė į cerkvę. Kūrioi ju kuniazs praeita nedėdieni keikė Rusijos darbo žmonių valdžią ir tuos, kurie ją palaiko.

Jis keikė bolševikus todėl, kad jie Rusioi cerkvui liuosvė suvaržė, kad ten nonai nevali "osevoda" garbinti taip, kaip jį religija reikalanti.

Liepė jis maldininkams tvirtai melstis prie "osevodo", o jis orazinis Maskvai cerkvoms "evoboda". Rada kacamukui ir to visai juodafai armiaai, kad dario laudis kalį užvaldė ir suvaržė darbininkai.

Dabar noriu biski pabrėžti apie rusų religijos ceremonias. Per didelio altoriaus duris kuniazs įeina prie mažesnio altoriaus ir baltu amoni anstaijais, laiko pamaldas. Vietoj var-

gony, gieda choras; choras gražiai gieda. Kuniazs atgiedojęs tam tikrą giesmę, duris uždaro ir gieda už jų.

Du sykiu duris uždaro, o kitus du sykiu uždaro ir užtraukia raudoną "kortiną" už durų, kad per jų išpaustytais kvietkomis skylės nebūtų matoma.

Ką jis už tų durų daro—nežinau. Gal kilbasą šveičia su krienais—nežuožiau. Atsidaro durys ir išeina nešinas du aukšinius kielikus; prieina viena moteriškė su maža mergaite ir atsiklaupia jam prie kojų, o jis atgieda tam tikrą maldą, padeda kieliuką mergaitei ant galvos, palaiko, o paskiau jos motinai.

Nuėšęs kielikus padeda ant altoriaus, pasiima kryžių, ateina į vidurj cerkvės prie nedidelio altoriuko, atkalba maldą ir, atsiklaupęs ir prisilenkęs prie grindų kaktą muša į grindis. Maldininkai irgi taip daro, tik, žinoma, ne visi.

Pamaldų laikais, kur reikalauja atsiklaupiti, vieni atsiklaupia, antri ne, bet niekas į tave neskersakioja, kad tu nesiklaupai, kaip kad daroma lietuvių bažnyčiose.

Kolektą daro du sykiu: syki eina zakristijonas ir syki kuniazs. Užsibaigus pamaldoms, duo da kryžių bučiuoti. Žinoma, kas noris tos "garbės" ir bakterijų, bučiuoja, o kurie žmonės švarsi, bijo bakterijų—nebučiuoja.

Kuršėny Studentas.

Piliečiai, Užsiregistruokite.

Visi piliečiai, kurie gali balsuoti, privalo šią savaitę užsiregistruoti, nes kitaip negalės balsuoti. Registracija prasideda panedėlyj, 5 val. vakare. Vadinasi, jau iš darbo einant galima užsiregistruoti.

Nei vienas pilietis neprivalo praleisti registracijos, nes paskui neteks šiuose rinkimuose balsavimo teisiu. Registracija tesis visa savaitę, bet nereikia atidėlioti iki paskutinio dienu, geriau užsiregistruoti anksčiau.

Delei Pranešimų Susivėlinimo.

Daugelis nusiskundžia, kad pereita savaitę visi siųsti paštu pranešimai labai susivėlino ir sako, kad juos redakcija suvėlinus. Draugai užmiršo, kad pereita savaitę ir šia savaitę žydu šventės. New Yorke ir Brooklyne didžiulioje pastuose dirba žydai darbininkai, kurie savo šventes švenčia. Nesant darbininku, laišakai be ralo suvėlinami ir tokiu būdu ne tik vietiniai, bet ir iš kitur siunčiami pranešimai redakcija pasiekė po laikui.

Saliončiku Vargai.

—Vėlniava užėjo Amerikoje. Žmogus nebegali doriai gyventi, tik spėjau sklepa prilluodoti kardinade, kaip štai agentai užklupo ir išvežė "šofa" už apie tūkstantį dolarių vertės.

—Dabar turėsiu net tris sykius stoti teisman ir nežinau, kaip išėsi—užsimokėsiu, ar kalėjimū gausiu. Tačiau, kaip ten nebūtu, vistiek aš tam žaleiui bekeriui nūsūksiū sprandą už išdavinėjimą saliončiku,—kalbėjo vienas ūsuotas saliončikas.

Dar jis pridurė:

—Kiba reikės leistis iš to prakeikto New Yorko į mainas ar Lietuvon...

Aną dieną sutikau savo pažįstamą, kuris So. Brooklyne užlaiko bučėnė ir klausiu:

—Kaip biznis?

—Erol. lietuviškų bučėnų biznis 'abri dey going daun' ir daun'...

—Kodel?

—Todel, kad gaspadinės iš-

dyko, nebenori savo burdingieriams virti šolderių, visi burdingieriai dabar valgo valgyklose.

—Praeitą subatą užėjab' pūs savo draugus; tuoj atėjo tūla kūma ir emė po kelis' sykiūs kartoti:

—Šį vakarą skaitėme gazetę, kuri rašo apie kunigą, būk jis Lietuvoj buvęs daktaru. Kokia ta gazietė—"Vienybė", bet ne. "Laisvė", bet ne. Skaitėme gazetę, bet nežinome, kaip ji vadinasi. Sveiks kūmai, gal aš atsiminsiu tos gazetės vardą. Rytoj dumsiu į bažnyčią ir pasiimsiu prie augščiausio, gal jis pakoroj tą bedievį, kuris taip rašo ant kunigo.

—Jeigu Menkeliniūtė būtų svetimtautė,—pašnibždėjo mano draugas Lyros choro koncerte.

—Pavyzdžiui, žydelka,—aš pridūriau.

—Je, je,—jekčiojo mano draugas.

—O kas, jei ji būtų kitos tautos?—klausiau aš, o jis atsakė:

—Operose dainuotų...
Kuršėny Studentas

Ateivių Vargai.

Savo laiku "Laisvėje" buvo rašyta, kad Rockaway policija sulaukė nedidelį laivelį, kuris gabeno net 33 italus, slapta atvykusius į šią šalį. Visi jie buvo suareštuoti ir sėdėjo kalėjime iki šiol. Dabar jau įvyko teismas. Nelaimingųjų advokatas nurodė, kad teismas negali jų kalėjimu bausti, gali tik atgal gražinti. Teisėjas su tomiu sutiko ir nuteisė tik atgal gražinti. Bet prokurorui to neūteko, jis užprotestavo prieš tešėjo tokį nuosprendi. Vadinasi, dabar nelaimingieji vėl turės kalėjime sėdėti ir laukti antro teismo.

Kadangi teisiuamų giminės norėjo būti teisme, tai nežinia kas paleido paskalas, būk ju giminės rengia ant teismo užpuolimą, tai ginkluota sargyba saugojo teisma. Čia, veikiausia, padarvta provokacia, kad giminiu ir teisme neugelidus pasimatyti su nelaimingaisiais.

Laiveliu kapitonas ir jo pagelbininkai tapo nuteisti po 16 mėnesių kalėjimo ir po \$1,000 užsimokėti pabaudos už slaptą gabėnimą žmonių į šią šalį.

Nuteisė Mirtin Už Snipo Užmušimą.

Savo laiku "Laisvėje" rašėme, kad John Durkin, Bronx, buvo užpuolęs ant saliono ir ten susisaudė su detektyvais, kurių vieną nušovė. Vėliaus paaiškėjo, kad Durkin yra rusas. Dabar įvyko teismas ir jį nuteisė mirtin.

Prasidėjo Balsuotojų Ekzaminai.

Visi nauji piliečiai, kurie šiemet turės balsuoti, pirmiausiai turi išlaikyti tam tikrus kvotimus, gauti paliudymą ir tik tada bus prileidžiami prie balsavimo. Kurie jau pereitais metais dalyvavo balsavime, tiems nereikia jokių egzaminų. Naujieji piliečiai paliuosuojami nuo kvotimų tik tie, kurie yra užbaigę kokias nors mokslaines.

Nors kvotimai nesunkūs, vienok iš dešimties naujų piliečių, devyni juos išlaiko, o vienas ne išlaiko. Reikalaujama skaitymu, duodama tam tikri klausimai, į kuriuos reikia atsakyti. Kvotimai būna vakarinės mokyklose.

Malioriai Nutarė Kovoti Už Sveikatą.

New Yorke malioriai išsikovojo nemažas algas ir nelgas darbo valandas. Bet apie savo sveikatą iki šiol dar nesirūpino. Tuo tarpu daugelis jų labai užsiuodina visokiais nuodingais dažais. Dabar unija išdirbo net 15 punktų, kurių turės prisilaikyti darbininkai ir darbdaviai,

kad apsaugojus darbininkus nuo užsiuodijimo.

Paprastai; organizuoti darbininkai visados kovojo vien tik už pagerinimą ekonominio būvio—už didesnes algas ir trumpesnes darbo valandas, bet apie savo sveikatą niekad neprisimindavo. Dabar malioriai jau susiprato, kad reikia rūpintis ir sveikatos reikalais.

Miestas Pabrangino Vazinėjimą.

Nuo senų laikų per Williamsburg tiltą buvo nustatyta mokestis penki centai už tris sykius. Kada miestas paėmė šita liniją į savo rankas, tai daugelis manė, kad dar atpigs. Bet dabar paskelbė, kad jau ta sistema panaikinta ir kad dabar kiekvieną sykių reikės mokėti po 2 centus.

Miestas rūpinasi žmonių gerove, Kompanijos emė penkis centus, o miestas ima šešis centus.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

DARBIEČIAIMS.
Panedėlyj, 6 d. spalio (October), bus mėnesinis susirinkimas Amerikos Darbininkų Partijos Liet. Sekeijos 1-mos kuopos, "Laisvės" svetainėje, 46 Ten Eyck St., 8 val. vakare.

Draugai, būkite visi, nes reikaliu yra tiek, o tiek. Atsiveikite ir nauju nariu. Žinot, kad dabar yra vajus už gavinimą naujų narių, todėl, kurie turite mūsų simpatizatoriu, tai pasakykite, kad bus mūsų susirinkimas. Sekretorius.

(237-239)

PRANEŠIMAI IS KITUR

Specialis Pranešimas Clevelando Darbiečiams!
Utaminko vakare, 7 d. spalio, įvyks vietinis ADP narių susirinkimas Clevelando lokale. Šiame susirinkime dalyvaus du Partijos Plid. Komiteto nariai. Svarbū būti kiekvienam nariui po disciplina. Eikimi į susirinkimą, atsinešdami mokesčių knygeles, nes be jų negalime įeiti į salioną.

Vieta susirinkimo — 2304 Euclid Ave., Labor Temple.
ADP. LS. 26-30 Org.

PARDAVIMAI

Parduoda almeninis (gerųjų) šoras su garadžium del d'el'automobilij. Šore yra užleista gromė. Kaina \$4,900, imokėti reikia \$1,000. Gero progą del gero bizniero. Kas nenori gromės, gali užsidedi kitą šora. Taipgi turime šora ant išremdavojiimo.

Maspeth, L. I.
215 Grand St.,
Telephone: Juniper 6995
239-244

PARSIUODA 2 ūemynų murinis namas su salionu.

Kas nori, gali pirkti tik salionu. Name yra po 5 kambarius ant abiejų lubų. Yra visi įtaisymai.

402 Hooper St., Kampas So. 1st St. Brooklyn, N. Y.
(214-57)

REIKALINGA

Reikalingas pagelbininkas prie tosiymo stubos rakandu. Atsiskaukite erčiai.

Wellus
294 Rodgers Ave., netoli Montgomery St., Brooklyn, N. Y.
(238-239)

Ar žinot, Kur Galima Gardžiausiai Pavalgt Brooklynę?

Nagi Lietuviškų Valgykloj

LORIMER RESTAURANT

417 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y. "LAISVĖS" NAME

Kas pavaižo pas mus syki—pasilekia mūsų kostumeris ant visados.

A. VELICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

YVRISKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Užlaika drapanas geriausiu kompanij. Skrybeles, kepurės vyrams ir vaikams. Padarau nauj lietaus apsiaustus (rainkotus) vyrams, moterims ir vaikams.

Prašu Tamstą reikale atsilankyti, o būsite pinai užganėdintas.

S. PAUŽA

131 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

JOSEPH VASTUNAS REAL ESTATE CO.

Gerblameji, kurie manote pirkti nuosavybę, tai pirmiausiai atsilankykite pas mane ir persitikirinkite kas link namų gerumo ir mano prielankiu ir teisingu pararnavimu. Jau 7 metai, kaip aš užsiimu namų pardavimu ir pirkimu, ir visi užganėdinti pigumu ir teisingu raštų padarymu. Taipgi paduodu visokius biznius ir far-

JOSEPH VASTUNAS REAL ESTATE CO.

138 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 5926.

Parduoda 2 ūemynų murinis namas, yra visi naujaušios mados įtaisymai, 2 karų garadžius, savus keilias, 2 blokal nuo karų "steibelių" ir pusė bloko nuo Grand St.

A. Waznes
25 Bittman St., Maspeth, N. Y.
(238-241)

PARSIUODA FARMOS, STUBOS.

Parduodam farmas, stubas ir biznis Hartforde ir apylinkėj. Hartfordo miestas yra garsus todėl, kad gražus ir yra gerų ir lengvų darbų. O aplink miestą lygūs laukai ir geras žemė, kur auga tabakas ir daug darbo yra prie tabako vasarą ir žiemą, dideliems ir mažiems, bedarbėms niekad nėra. Kurie norite pirkti farmą ar stubą, meldžiame atėiti į mūsų ofisą; mes turim visokių farmų, tabako ir gyvulių, mažų ir didelių arti miesto, kurias galima apdirbti šepoj dirbant. Meldžiame pranešti, kada atvažiuosit, tai mes lauksime. Dabar labai geras laikas pirkimui, nes galima matyti žemę ir javus.

M. SVILPA & NIXON
518 Main St., Hartford, Conn.
Tel. 2-6518
215-240

PARSIUODA GROSERNĖ. Biznis išdirbtas ir gero progą pirkti.

Prie kambariai gyvenimui. Randa tik \$27.00. Atsiskaukite po num. 292 Metropolitan Ave., Brooklyn. (237-242)

PARSIUODA GERĄ FARMĄ, susidelandi 180 akrų žemės: 16 akru geras miškas, 40 akru dirbama, likusieji ganykla. Taipgi yra geras 6 kambarių stuba, barnės, vistinycios ir kiti reikalingi būdinkai. Iš galvijų yra 2 arkiai, 2 karvės, kiaulė, 350 vištų ir 15 ančių. Yra ir visi prie ūkio reikalingi įtaisymai. Kaina su viskuo sykiu \$5,000. Imokėti reikia \$2,000, o likusieji ant imokėsio.

Kas norėtųm įsigyti gera ir niugia ūkė, tai atsiskaukite greitai šiuo adresu:

A. Sloksnaitis
R. D. No. 1, Walkill, N. Y.
(237-242)

PARSIUODA PAVEIKSLŲ dirbtuvė-galerija, apyventa liet. lenku, rusu ir slavų. Biznis taro \$9,000 ir \$11,000 į metus. Naujaušios mados įtaisymai, ant Main gatvės, su 2 dideliais langais (flow windows), dieninė ir naktinė sviesos, yra listas ant 5 metu, randa pėri. Galima pirkti ir su namu. Susitinkite namuauoti progą, kam reikalinga. Darbininkas taipgi gali atsiskaukti, nes reikalingas. M. P. Trakimas 243 Ave. E., Bayonne, N. J. (?)

PARSIUODA 5 geri kambariai su nuodynėmis. Visi kambariai sviesūs ir įtaisymai. Randa \$30 ir \$35 per mėnesį. 343 South 4th St., taro Keap ir Hooper, Brooklyn, N. Y. Janitorius Vasiliauskas. (237-239)

NEPRALEISKITE PROGOS!

Šiuomi pranešu visiems savo seniems kostumieriams, kad aš persikėliau iš Grand St. Extension į naują vietą, po num. 404 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y. Norinti pirkti namą, meldžiu atsilankyti ir persitikirinti kaslink namų.

Taipgi pranešam visiems mūsų draugams ir draugėms, kad mes užlaikome ir kitokios rūšies blizn—Ice Cream Parlor. Vieta yra patogiausia ir geriausia ant Grand Streeto.

J. N. ZAJANKAUSKAS ir J. KIRVAITIS
REAL ESTATE
404 Grand St., Tel. Stagg 4773 Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 9665

DR. D. FELDBERG

SURGEON DENTIST
LIETUVIS DENTISTAS
472 LORIMER ST.
Kampas Grand St., Brooklyn, N.Y.

Dantis traukiami ir taisomi pagal naujaušios metodos. Specialie atyda atkreipiama į nervuotus.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare.

Tel. Greenpoint 6812

DR. A. PETRIKA

LIETUVIS DENTISTAS
229 BEDFORD AVE.
Kampas N. 4th St. BROOKLYN, N. Y.
X-Spindulij Diagnostika

Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 11 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val.

Telephone Stagg 0783-J

J. LEVANDAUSKAS GRABORIUS

107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Telephone Main 9759.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveiklus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajuvus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir PIGIAI.

Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES
172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

PROGA DEL VISŲ

Įsigykite sau namą per mūsų prirodymą, visuomet gausite pigiau, kaip kitur, nepaisant kokioj dalyje miesto, nes mes susitino su didžiausiom korporacijom. Turime namų pardavimui visose dalyse miesto.

Taipgi mes parduodam ūkes ir lotus, nežūrint kokioj valstioj norėtumėt. Sutausim visokius dokumentus ant namų. Kas perka per mus, užtikrinam Title Guarantee. Kompanija kuoteisnigausia. Parduodame visokius biznius visose dalyse miesto. Norinti įsigyti biznį, kreipkitės į jus.

Darome sutartis del namų statymo ir duodam mortgedžius ant namų su geriausiu patarnavimu. Savo pirkėjam teikiame visokius patarnimus veltai.

A. M. BALCHUNAS

REALTY COMPANY & NOTARY PUBLIC
MAIN OFFICE
465 LORIMER STREET
Telephone Stagg 6533 Telephone Stagg 6554

Branch Office: 131 GRAND STREET
Ofiso valandos: nuo 8:30 ryte iki vėlai vak. Tel. Greenpoint 6611

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikos pardavimo nuosavybę, nes esu pardavęs už kelis milijonus vertės. Gabiausias lietuvis agentas Brooklyn, esu išlaikęs 8 egzamenus. Per mokalę, gabumą ir gijau biznį.

Kas pas mus ateina, gauna tai, ko nori, pirkti, budavoti arba paskolę. Visus apripilamus teisingai. Turim ant pardavimo keturiasdešimties apie 5 tūkstantis namų Brooklyn, Bushwick Section, Greenpoint, Maspeth, Flatbush, Canarsie, Arlington Section, Cypress Hill, East New York, Woodhaves, Richmond Hill, Ozon Park, Jamaica, Hallett, Queens ir Floral Park.

Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų. Parduodam namus su mažu įmėmu, mokant \$200.00. Randavojams amas, krautuvas, dirbtuves, kambarius ir t.t.

Padarome Real Estate dokumentus su palludijimu Notary Public. Inžinirname nuo ugnies ir gyausias. Skoliname pinigūs ant 1-2 mortgedžiu.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

OFISAI:
499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn, N. Y.
420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I. Telephone Jamaica 3137-W
468 Fulton St., Cor. 169 St., Jamaica, L. I. - Tel. Jamaica 7294